

INSTYTUT FIZYKI

***WYDZIAŁ INŻYNIERII PROCESOWEJ,
MATERIAŁOWEJ I FIZYKI
STOSOWANEJ***

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA

***HARDWAROWA PRACOWNIA APARATURY
MEDYCZNEJ***

ĆWICZENIE NR 10

***Temat: Model „zamka szyfrowego” w
oparciu o klawiaturę matrycową***

1. Cel ćwiczenia:

Celem tego ćwiczenia będzie podsumowanie dotychczasowo nabytej wiedzy i zapoznanie się z działaniem klawiatury matrycowej w połączeniu z innymi elementami elektronicznymi oraz stworzenie prototypu działającego zamka na szyfr, który porównuje wprowadzoną przez użytkownika kombinację z szyfrem zapisanym w programie i podejmuje powiązane z tym akcje.

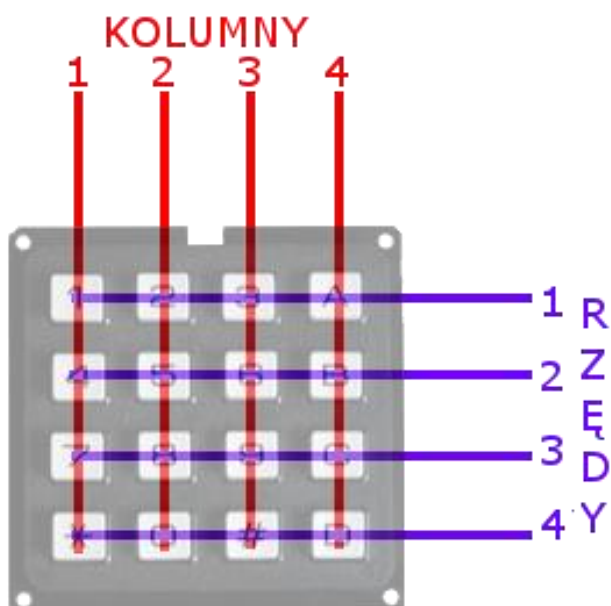
2. Wstęp teoretyczny.

Każdy układ ARDUINO wyposażony został w przynajmniej jeden port szeregowy, który umożliwia proste przesyłanie danych do i ze sterownika. ARDUINO UNO posiada jeden sprzętowy port szeregowy podłączony do portu USB. Z pozycji ArduinoIDE możliwe jest uruchomienie terminala, za pomocą którego można odczytać dane wysyłane poprzez port szeregowy ARDUINO, jak również wysłać informacje do układu.

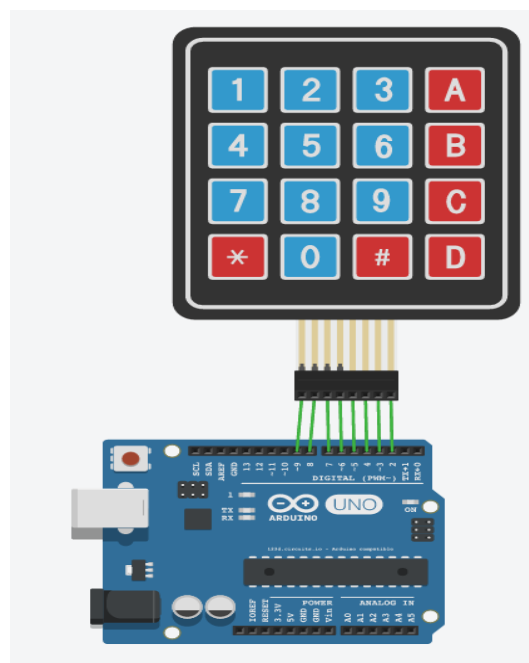
Podstawowymi komendami wykorzystywanymi do współpracy z terminalem są: `serial.begin(X)` – służy do ustawienia połączenia szeregowego z parametrem prędkości X (zazwyczaj przyjmującym wartość 9600) oraz `serial.print`, służący do wyświetlania w terminalu tekstu.

Terminal pozwala na „porozumiewanie się” z Arduino, czyli uzyskiwania wyników naszych operacji.

Dodatkowym elementem, który nie został jeszcze przedstawiony, a będzie wprowadzony w dzisiejszym ćwiczeniu, jest klawiatura matrycowa. Zasada jej działania jest prosta – jej przyciski są połączone w rzędy i kolumny, co pozwala na odczytanie aktualnie wciśniętego przycisku.

Rys. 11 Schemat połączeń wewnętrznych klawiatury

Rys. 2 Schemat podłączenia klawiatury do Arduino

3. Przebieg ćwiczenia.

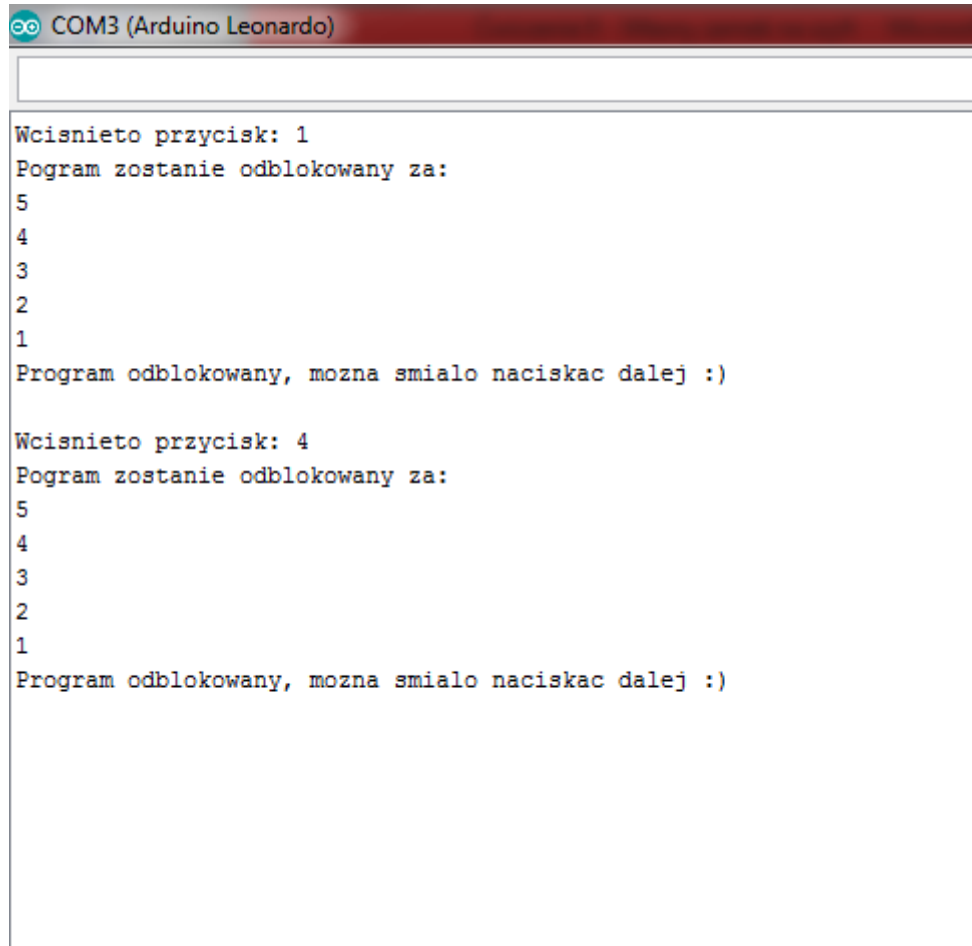
1. Pierwszym układem, który powinien zostać wykonany w związku z tym ćwiczeniem, jest układ składający się z Arduino oraz klawiatury membranowej. Pozwoli on na zrozumienie podstaw działania tego układu. Należy złożyć układ zgodnie ze schematem zamieszczonym w Rysunku 2, po czym skompilować w ArduinoIDE następujący kod:

```
1. #include <Keypad.h>                                //dodaj bibliotekę obsługującą klawiaturę
2.
3. const byte wiersze = 4;                             //ilość wierszy klawiatury
4. const byte kolumny = 4;                             //ilość kolumn klawiatury
5.
6.
7. char klawiatura[wiersze][kolumny] = {               //ustaw rozkład klawiszy
8.   {'1','2','3','A'},
9.   {'4','5','6','B'},
10.  {'7','8','9','C'},
11.  {'*','0','#','D'}
12. };
13.
14. byte wierszePiny[wiersze] = {9,8,7,6};              //wiersze podłączone do
    pinów (numeracja od lewej strony do prawej)
15. byte kolumnyPiny[kolumny] = {5,4,3,2};              //kolumny podłączone do
    pinów (numeracja od lewej strony do prawej)
16.
17.
18. //utwórz klawiaturę na podstawie ustawienia klawiszy, pinów Arduino oraz
    ilości kolumn i wierszy
19. Keypad klawl = Keypad( makeKeymap(klawiatura), wierszePiny, kolumnyPiny,
    wiersze, kolumny );
20.
21. void setup()
22. {
23.   Serial.begin(9600);                                //rozpocznij transmisję UART
24. }
25.
26. void loop()
27. {
28.   char przycisk = klawl.getKey();                    //zmiennej char przypisujemy
    zwrócony znak z klawiatury
29.
30.   if (przycisk)                                       //jeżeli wykryto wciśnięty
    przycisk to:
31.   {
32.     Serial.print("Wcisnieto przycisk: "); //wyświetl wciśnięty przycisk:
33.     Serial.println(przycisk);                 // wyświetl klawisz
34.     delay(50);
35.   }
```

W kodzie zostały pozostawione komentarze pozwalające na zapoznanie się ze schematem działania kodu. Można się z nim zapoznać, uruchamiając w ArduinoIDE Monitor Szeregowy i nasłuchując efektu wciskania poszczególnych klawiszy. Polecane jest także zapoznanie się z dokumentacją biblioteki Keypad.h dla lepszego zrozumienia dalszej części ćwiczenia. Wymagane jest również dodanie osobnej biblioteki, którą wgrywamy poprzez opcję *Szkic->Dodaj bibliotekę->Dodaj bibliotekę Zip* i wskazaniu biblioteki Keypad.h.zip z folderu macierzystego.

Po sprawdzeniu praktycznego działania kodu, wprowadzić do projektu modyfikacje, których efektem będą następujące scenariusze:

- a) Po wciśnięciu dowolnego przycisku zapalona zostanie zewnętrzna dioda, podłączona pod pin 12
- b) Po naciśnięciu przycisku wprowadź okres oczekiwania na następną możliwość komunikacji z Arduino, odliczając w Monitorze Szeregowym czas 5 sekund. Wynik wyjściowy powinien wyglądać następująco:


```
COM3 (Arduino Leonardo)

Wcisnieto przycisk: 1
Program zostanie odblokowany za:
5
4
3
2
1
Program odblokowany, mozna smialo naciskac dalej :)

Wcisnieto przycisk: 4
Program zostanie odblokowany za:
5
4
3
2
1
Program odblokowany, mozna smialo naciskac dalej :)
```

2. Posiadając już podstawową wiedzę na temat działania klawiatury membranowej, następnym krokiem będzie stworzenie z jej użyciem czegoś bardziej praktycznego – zamka szyfrowego. Podstawowy schemat podłączenia klawiatury do Arduino dla uproszczenia pozostaje ten sam, co na Rysunku 2; podłączenie dodatkowych elementy, które będą potrzebne, zostało omówione w poprzednich ćwiczeniach. W środowisku ArduinoIDE należy wprowadzić następujący kod programu:

```
1. #include <Keypad.h>
2.
3. const byte wiersze= 4; //ilość wierszy
4. const byte kolumny= 4; //ilość kolumn
5.
6. char mapaklawiszy[wiersze][kolumny]=
7. {
8. {'1', '2', '3', 'A'},
9. {'4', '5', '6', 'B'},
10. {'7', '8', '9', 'C'},
11. {'*', '0', '#', 'D'}
12. };
13.
```

```

14. byte wiersze_piny[wiersze] = {9,8,7,6}; // wiersze 0-3
15. byte kolumny_piny[kolumny]= {5,4,3,2}; // kolumny 0-3
16. volatile int l=0; // zmienna pomocnicza, licznik znaków
17. int mykey[5]; // taklica wciśniętych znaków
18. Keypad myKeypad= Keypad(makeKeymap(mapaklawiszy), wiersze_piny,
    kolumny_piny,
19. wiersze, kolumny);
20.
21. void warning_bad()
22. {
23.   Serial.println(" ---> Kod NIEPRAWIDŁOWY");
24.   l=0;
25. }
26.
27. void setup()
28. {
29.   pinMode(10,OUTPUT);
30.   pinMode(11,OUTPUT);
31.   digitalWrite(10,0);
32.   digitalWrite(11,0);
33.   Serial.begin(9600);
34.   Serial.flush();
35. }
36. //-----
37. void loop()
38. {
39.   Serial.print("Wprowadz KOD dostępu: ");
40.   while(l<5)
41.   {
42.     char keypressed = myKeypad.getKey();
43.     if (keypressed != NO_KEY)
44.     {
45.       mykey[l]=keypressed;l++;Serial.print(keypressed);
46.     }
47.   }
48.   if( mykey[0]=='1' && mykey[1]=='1' && mykey[2]=='1'
49.   && mykey[3]=='1' && mykey[4]=='1' )
50.   {
51.     Serial.println(" OK !!!");
52.     digitalWrite(11,HIGH);delay(3000);digitalWrite(11,LOW);
53.     l=0;
54.   }
55.   else
56.     {warning_bad();delay(500);}

```

Po sprawdzeniu praktycznego działania kodu, wykonać następujące polecenia

- a) Opisać praktyczne działanie zamieszczonego kodu, wykorzystane w programie instrukcje warunkowe oraz działanie funkcji *void warning_bad()*
- b) Odpowiedzieć na poniższe pytania:
 - jaką funkcję pełni w kodzie *int mykey[5]*; oraz opisać zastosowanie tego typu zabiegu
 - jaką funkcję pełni w programie *zmienna l* oraz jaka jest rola dyrektywy *volatile*
 - jaki jest pin startowy w programie
 - jakie jest praktyczne zastosowanie pisania własnych funkcji poza obszarem funkcji *void loop()*
 - czym jest inkrementacja i gdzie oraz w jakim celu została użyta w tym programie

- wymienić min 3 możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem klawiatury membranowej projekty.

c) Wprowadzić do programu następujące modyfikacje:

- przepisać kod programu tak, by nie definiować w nim funkcji *void warning_bad()*
- przepisać kod programu tak, by funkcja *void loop()* zawierała tylko jedną linię kodu
- dodać do projektu czerwoną i zieloną diodę LED by uzyskać następujący efekt: podczas błędnego wpisania PIN dioda czerwona będzie migotała w dowolnym tempie przez 3 sekundy, natomiast po podaniu prawidłowego PIN zielona dioda zapali się na 5 sekund
- zmienić pin startowy na 3424A

Sprawozdanie powinno zawierać każdy zmodyfikowany kod programu z wymaganymi zmianami.
Wszelkie kody oraz biblioteki załączone do ćwiczenia dostępne są w katalogu macierzystym.